

MAGYAR NYELVI FELADATLAP

a 6. évfolyamosok számára

2012. január 26. 14:00 óra

NÉV: _____

SZÜLETÉSI ÉV: HÓ: NAP:

Tollal dolgozz! Ügyelj a külalakra!
A feladatokat tetszés szerinti sorrendben oldhatod meg.
A megoldásra összesen 45 perced van.
Az utolsó (10.) feladatra legalább 10–15 percet szánj!

Jó munkát kívánunk!

1.	<p>Töltsd ki a rejtvény sorait, majd írd le a megfejtésül kapott négybetűs szót!</p> <p>a)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nem áll, hanem ... • A sivatag hajója • Az iskolában a legrosszabb osztályzat • Szorgalmáról ismert állat <div style="text-align: right; margin-top: 10px;"> </div> <p>b) Megfejtés:</p>	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr><td style="text-align: center;">a</td><td style="width: 20px;"></td></tr> <tr><td style="text-align: center;">b</td><td></td></tr> </table>	a		b									
a														
b														
2.	<p>a) Folytasd a példa szerint a szavak helyreállítását!</p> <table style="width: 100%; text-align: center; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 25%;">CSELEN,</td> <td style="width: 25%;">KÖRTÜ,</td> <td style="width: 25%;">MOKHO,</td> <td style="width: 25%;">TÁLYKRIS</td> </tr> <tr> <td>lencse</td> <td>.....</td> <td>.....</td> <td>.....</td> </tr> </table> <p>b) Fogalmazd meg a helyreállítás szabályát!</p> <p>.....</p>	CSELEN,	KÖRTÜ,	MOKHO,	TÁLYKRIS	lencse	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr><td style="text-align: center;">a</td><td style="width: 20px;"></td></tr> <tr><td style="text-align: center;">b</td><td></td></tr> </table>	a		b	
CSELEN,	KÖRTÜ,	MOKHO,	TÁLYKRIS											
lencse											
a														
b														
3.	<p>Húzd alá a felsorolásban az igekötős szavakat!</p> <p>a) kimer, kislány, kiált, kiállt, kikiált, kicsinyell</p> <p>b) lehajlik, levél, lelkesedik, lehel, lehalkul, lepke</p>	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr><td style="text-align: center;">a</td><td style="width: 20px;"></td></tr> <tr><td style="text-align: center;">b</td><td></td></tr> </table>	a		b									
a														
b														
4.	<p>Keresd meg soronként az egyetlen hibás szót, és írd le kijavítva!</p> <p>a) megy, faggyú, fagyaszt, rongyal, együtt</p> <p>b) dühvel, méhvel, ehez, hahotázik, sahhal</p> <p>c) éjjel, hajjal, széjjel, ujjong, újj</p> <p>d) lassan, kissé, tessék, kisebb, békeség</p> <p>e) nőjjön, fájjon, jöjjön, bújjon, fújjon</p>	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr><td style="text-align: center;">a</td><td style="width: 20px;"></td></tr> <tr><td style="text-align: center;">b</td><td></td></tr> <tr><td style="text-align: center;">c</td><td></td></tr> <tr><td style="text-align: center;">d</td><td></td></tr> <tr><td style="text-align: center;">e</td><td></td></tr> </table>	a		b		c		d		e			
a														
b														
c														
d														
e														

5. Olvasd el figyelmesen az alábbi szövegrészleteket, majd oldd meg a hozzájuk kapcsolódó feladatokat!

a	
b	
c	
d	
e	
f	
g	

Az üvegáruk készítését Egyiptomban már a Kr. e. 15. században iparszerűen üzték. Kőlapra öntötték az olvadt üveget, és vashengerrel elegyengették. Egy vasrúd végére homokgolyót helyeztek, ezt az izzó üvegréteggel beburkolták. Megvárták, amíg kihűlt. Ekkor a vasrudat eltávolították, a homokot pedig kikaparták az üveg belsejéből. Így nyerték az öblösüveget.

Hogyan készültek az első üveglakok a Kr. u. 13. században?
 Az üvegfestmény tervét felrajzolták egy nagy kartonra.
 A jelzett részeket színes üvegből kivágták, majd ezeket ólompántokkal összefogták. A festmény apró részleteit utólag festették rá az üvegre.
 A szél nyomásának felfogására az üvegfestménybe vízszintesen és függőlegesen is merevítővasakat építettek be.

Tegyél × jelet a táblázat megfelelő helyére az olvasottak alapján!

	IGAZ	HAMIS
a) Öt lépésben készült az öblösüveg.		
b) A vasrács arra való, hogy védje az üveglakot a természeti erők rombolása ellen.		
c) Az üveglakok készítését az egyiptomiak kezdték, a Krisztus előtti időkben.		

Egészítsd ki az alábbi mondatokat a megfelelő szó felhasználásával a szövegek alapján!
 (A szavakat toldalékolhatod.)

felhasználható szavak: **vasrúd, üveglak, vashenger, üvegréteg, ólompánt**

- d) A hideg felületre kiöntött üveget elsimították.
- e) A(z) legkisebb motívumait utólag festették meg.
- f) Miután az üveg megszilárdult, a kivették belőle.
- g) Számozással állítsd időrendi sorrendbe a festett üveglak készítésének lépéseit!
 ... felrajzolták, ... összefogták, ... kivágták, ... ráfestették

6. Olvasd el figyelmesen az alábbi népdal szövegét, majd oldd meg a hozzá kapcsolódó feladatokat!

Ennek a kislánynak dombon van a háza

Ennek a kislánynak dombon van a háza,
Limbes-lombos nyárfa van az udvarába,
Limbes-lombos nyárfa lehajlik az útra,
Ennek a barna lánynak csakis én leszek a párja.

Rózsám a szemedért mit nem cselekedném,
Duna vizét érted kalánnal kimerném,
Víz mélyéről mindig igazgyöngyöt szednék,
Az én édes galambomnak csakis azzal kedveskednék.

Írd a megfelelő költői eszköz betűjelét a pontozott vonalra!

a) ... édes galambom	A) metafora
b) ... rózsám	B) alliteráció
c) ... kalánnal kimerném	C) mindkettő
d) ... barna lány	D) egyik sem

- e) A **kalánnal kimerném** mintájára készíts szókapcsolatot!

kaláccsal k

- f) Írd le, hogy melyik szó rímel a népdalban leginkább a **háza** szóra!

- g) Keres ismétlést a versben! Írd a pontvonalra!

.....

- h) Értelmezd, mit jelent az alábbi sor! Írd le a saját szavaiddal!

„Duna vizét érted kalánnal kimerném”

a	
b	
c	
d	
e	
f	
g	
h	

7.	Válaszd el minden lehetséges helyen az alábbi szavakat!	a																	
		b																	
		c																	
a) szemedért:																			
b) megérint:																			
c) kisangyalom:																			
8.	Keress olyan rokon értelmű szót, amelyben csak o vagy ó szerepel! Pl. nehezék – ó lom	a																	
		b																	
		c																	
		d																	
		e																	
a) eszes ☐																			
b) gyógyító ☐																			
c) csúcs ☐																			
d) régi ☐																			
e) védő ☐																			
9.	Töltsd ki a táblázatot a példa szerint!	a																	
		b																	
		c																	
		d																	
		e																	
		f																	
<table border="1"> <thead> <tr> <th>főnév</th> <th>melléknév</th> <th>ige múlt időben</th> <th>összetett főnév</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td><i>tűz</i></td> <td><i>tűzes</i></td> <td><i>tűzelt</i></td> <td><i>tűzvész</i></td> </tr> <tr> <td>virág</td> <td>a)</td> <td>b)</td> <td>c)</td> </tr> <tr> <td>folt</td> <td>d)</td> <td>e)</td> <td>f)</td> </tr> </tbody> </table>		főnév	melléknév	ige múlt időben	összetett főnév	<i>tűz</i>	<i>tűzes</i>	<i>tűzelt</i>	<i>tűzvész</i>	virág	a)	b)	c)	folt	d)	e)	f)		
főnév	melléknév	ige múlt időben	összetett főnév																
<i>tűz</i>	<i>tűzes</i>	<i>tűzelt</i>	<i>tűzvész</i>																
virág	a)	b)	c)																
folt	d)	e)	f)																

